

Diastictus vulneratus

Hedrotkrypare

Skalbaggar, Bladhorningar och ekoxbaggar

Klass: Insecta (egentliga insekter), **Ordning:** Coleoptera (skalbaggar), **Familj:** Scarabaeidae (bladhorningar), **Släkte:** *Diastictus*, **Art:** *Diastictus vulneratus* - hedrotkrypare (Sturm, 1805) **Synonymer:**

Kännetecken

En 2,5–3 mm lång bladhorning med starkt kullrig och knubbig kroppsform och kraftiga grävben. Kroppen är matt rödbrun till brunsvart, framkroppen och täckvingarnas fåror är grovt punkterade.

Utbredning och status

Känd från Skåne, Öland och Gotland. Har sannolikt goda populationer på de östskånska sandfälten och på Ölands alvar; men det förefaller troligt att en tillbakagång skett under 1900-talet. Även i Danmark är arten en sällsynthet, och sentida fynd saknas från flera områden där arten tidigare förekom. Dess övriga utbredning omfattar Mellaneuropa, vissa delar av Sydeuropa, Baltikum och Ryssland samt sträcker sig därifrån österut till västra Sibirien. Rödlitad i Danmark som "sårbar", i Tyskland som "stark gefährdet".

Ekologi

Larvutvecklingen sker vid växtrötter på torra, öppna marker med gles, kortvuxen vegetation, på sand- eller grusmark, torrängar och alvar. Gärna i rasbranter, sandhålor i betesmark, gamla sandtag eller sandfält med borsttätelhet eller sandstappsvegetation. På Öland funnen under täta mattor av gråfibbla (*Hieracium pilosella*) på hårt betad alvarorrhäng, samt på grusalvar med tunt jordtäckte och sparsam vegetation. Dessutom uppgiven från flygsanddyner vid havet, och på Gotland påträffad i stor mängd i en torr strandvall vid havet, några cm under markytan tillsammans med larver av knäpparen *Cardiophorus asellus*. De fullbildade skalbaggarerna kan påträffas under hela sommarhalvåret.

Hot

Arten är beroende av större sandområden eller alvarmark och hotas av att sådana marker exploateras eller på annat sätt förändras, t.ex. genom vägbyggen, sommarstugebebyggelse, sandtäckt, uppodling, igenväxning, gödsling samt på sikt genom av igenväxning till följd av minskat bete och ökat kvävenedfall.

Åtgärder

Upprätthåll beteshävd eller annan störning på sandfält och alvarmark.

Litteratur

- Baranowski, R. 1979. Intressanta skalbaggsfynd 4. *Ent. Tidskr.* 100: 71–80.
- Landin, B. -O. 1957. Bladhorningar. *Svensk Insektfauna. Rekv. nr 46*. Stockholm.
- Ljungberg, H. 1999. Skalbaggar och andra insekter på sandstappslokaler i östra Skåne. Länsstyrelsen i Skåne län, Malmö.
- Ljungberg, H. 2002. Bete, störning och biologisk mångfald i odlingslandskapet – hotade skalbaggar i öländska torrmarker. *Länsstyrelsen i Kalmar län, Miljöenheten, meddelande 2002:20*.
- Palm, T. 1961. Några märkligare skalbaggsarter vid en sommaröversvämning på öländsk alvarmark. *Ent. Tidskr.* 82: 69–73.

Författare

Rickard Baranowski 1995. Rev. Bengt Ehnström 1999, Håkan Ljungberg 2005. © ArtDatabanken, SLU 2005.